SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 93. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 18, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го ТРАВНЯ 1994. Ч. 93. РІК CI.

ДЕЛЕҐАЦІЯ УКРАЇНИ ПЕРЕБУВАЛА У ВАШІНҐТОНІ

Вашінґтон (ПС Амбасади України в ЗСА). — Тут 11—13-го травня перебувала урядова делеґація України, очолювана віцепрем'єр-міністром Валерієм Шмаровим. У складі делеґації були також заступник міністра закордонних справ України Борис Тарасюк генеральний директор Національної космічної аґенції Володимир Горбулін, заступник міністра машинобудування і військово-промислового комплексу Валерій Казаков, працівники Міністерства Закордонних Справ та амбасади України.

В. Шмаров.

Члени української делеґації зустрілися і провели наради з асистентом Президента ЗСА з питань безпеки Ентоні Лейком, старшим директором Ради національної безпеки Ніколасом Бирнсом, представниками Державного департаменту ЗСА, Національної аґенції аеронавтики і космічних досліджень ЗСА (НАСА), секретарем оборони ЗСА Вілліямом Перрі, заступником секретаря енерґетики ЗСА Вілліямом Вайтом та відвідали Центр стратегічних і міжнародних досліджень.

У Білому Домі 13-го травня віцепрем'єр-міністер України В. Шмаров і віцепрезидент ЗСА Ел Ґор підписали меморандум про взаємо-розуміння між Урядами України і ЗСА щодо передачі ракетного обладнання і технологій та суворої контролі їх поширення. Водночас у меморандумі наголошено, що виключається будь-які перешкоди на шляху розвитку української Національної космічної програми. Цим документом ЗСА фактично визнали справедливе зацікавлення України у збереженні й дальшому розвитку наукового технологічного і виробничого потенціялу в ракетно-космічній галузі. Це домовлення означає, що Україна є рівноправним учасником міжнародного співробітництва та суб'єктом світового аерокосмічного ринку.

Другим важливим підсумком праці української делеґації у столиці ЗСА стало прийняття спільної заяви, у якій Уряди обидвох країн підтвердили свою відданість побудові відносин партнерства, взаємного довір'я і поваги, дальшої розбудови нових взаємин у справах безпеки і оборони, які відображають закінчення „холодної війни".

Уряд ЗСА повідомив, що від 30-го травня американські стратегічні ракети більше не будуть націлені на Україну і з цього ж дня американські ракети не будуть націлені на інші країни, що зменшить ядерну загрозу у світі. Як заявив віцепрезидент ЗСА Ел Ґор, Україна довела, що вона є надійним і відповідальним партнером, в тому числі і в питаннях нерозповсюдження ядерної зброї.

Підписанням згаданих документів зроблено ще один крок до виконання програми широкого розвитку двосторонніх відносин, наміченої під час зустрічі президентів Леоніда Кравчука і Билла Клінтона у Вашінґтоні в березні цього року.

В імені Президента та Уряду України В. Шмаров запросив віцепрезидента ЗСА відвідати Україну у відповідний для нього час. Запрошення прийнято з вдячністю.

Відбулася наукова конференція в пошану проф. Ю. Шевельова

Ню Йорк (М. К.). — Заходами УВАН, Інституту Гаррімана при Колюмбійському та Українського Інституту при Гарвардському Університетах 6-травня відбулася наукова конференція в Колюмбійському Університеті, яку очолив професор Марк фон Гаґен, який і відкрив її. Були прочитані доповіді: англійською мовою проф. Майкла Флаєра з Українського Дослідного Інституту про „Українську фонему (й)", д-р Соломії Павличко з Гарвардського Університету „Юрій Шерех і теоретичний виклад МУР-у", проф. Марка Павлишина з Університету Монаш в Австралії „До культури підхожий дозрілим: Літературний критицизм Юрія Шереха". Проф. Шевельов у першу чергу визначний україніст і філолог, незрозуміло тому, що не заторкнено вкладу в досліди української мови.

Лекцію проф. М. Флаєра можна б звести до букви „й" у Юрій, якщо б тямити, що це ім'я ювілята. Доповідь С. Павличко про часи МУР-у від 1946—48 років, де Юрій Шерех надавав тон, хоч і не був головою, організував І Конґрес МУР-у, видання мистецького журналу „Арка"; через аналізу сучасного, надавав напрям і візію у будуче, віднайшов шляхи не через імітацію аванґардизму, а модернізму як продовження, що й увело найвизначніших наших поетів у русло літератури. Правда, також спричинило конфлікти і поділи. Одначе за Ю. Шерехом тих часів залишається національний органічний стиль мислення і дії.

Проф. М. Павлишин розглянув добу Шереха, коли ювілят повернувся знову від педагогічної праці професора Ю. Шевельова у літературну, чим сприяв культурницькій зрілості, методою читабельности дозволяв читачеві йти за ходом його висновків. Тоді й розглянув і оцінив чужі нам культури. Замінив провінціялізм і політичну розполітикованість критикою не тільки вузького кола, але до широкого інтелектуального, шляхом логіки переконання (1964 року появилася його праця „Не для дітей"). Від 1990 року Юрій Шерех увіходить на Україну, як Юрій Шевельов, хоч постсовєтська доба мусить тепер абсорбувати якраз зрілість Юрія Шереха.

Президент УВАН д-р Марко Антонович українською мовою привітав ювілята, який кілька каденцій був також президентом УВАН, а тепер є почесним головою. Неповний ще бібліографічний покажчик праць нараховує понад 500 позицій. Праці, які з'ясовують

(Закінчення на стор. 3)

НОВІ ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ

В останньому дні 33-ої Конвенції УНСоюзу Головна Контрольна Комісія запропонувала надати статус почесних членів Головного Уряду Володимирові Сохановi, д-рові Іванові Флисові, Йосипові Лисогорові і Василеві Дідюкові. Делеґати одноголосно цю пропозицію прийняли.

У парляменті України є фракції і групи

Київ (УНІАР). — Протягом минулого тижня депутати Верховної Ради України запропонували на першочерговий розгляд першої сесії 124 питання, які включають приватизацію, ціноутворення, соціяльний захист, використання атомової енерґеії, удосконалення законів тощо. Головували по черзі Олександер Мороз та Петро Симоненко.

Після дискусії над проєктом положення про депутатські групи і фракції, депутати ухвалили, що група або фракція має налічувати 25 осіб. Крім того, депутатські групи, які зформовані на основі партійної приналежности, називаються депутатськими фракціями, а групи, зформовані на позапартійних основах, називаються депутатськими групами. У постанові визначено права депутатських груп або фракцій і механізм їх діяльности. Вирішено, що всі органи Верховної Ради будуть формуватися виключно через фракції.

Продовжувалися також дискусії над тим, чи визнавати депутатські права за окремими депутатами. Пропонувалося не визнавати леґітимними вибори депутатів, обраних в округах, де було продовжено термін голосування на одну годину і де вибори відбулися на безальтернативній основі. Тут знову виявилась недосконалість закону, який не узгоджений з конституцією: в законі про вибори сказано, що статус новообраних депутатів підтверджує Центральна виборча комісія, а в конституції, — що новий парлямент за представленням Мандатної комісії. Не виразно зформульована і ст. 46 закону про вибори,з якої виходить, що в другій рунді один претендент не може кандидувати, якщо другий зняв свою кандидатуру. У 89-ій же статті сказано, що у виборчі бюлетені може бути внесено будь-яке число кандидатів. Депутат Володимир Буткевич запропонував керуватися тим законом, який має більшу силу, тобто конституцією.

В Україні

(З інформації УНІАР)

КИЇВ. — Невідомі злочинці облили фарбами недавно відкриту меморіяльну дошку засновникам Української Академії Мистецтв, бюст Тараса Шевченка та напис з назвою навчального закладу. Ректор Української Академії Мистецтв Андрій Чебикін, коментуючи цей ганебний злочин, сказав, що таке можуть зробити лише вороги України і всього українського, яким не подобається створення та існування української держави.

ЛЬВІВ. — До міста прибула німецька делеґація у складі депутатів Бундестаґу і представників Фонду Фрідріха Еборта. Гості зустрілися з керівниками обласної державної адміністрації, ознайомилися з економічною ситуацією в реґіоні, обговорили програму фінансової допомоги Львівщині. По закінченні зустрічі гості відбули до Києва.

БИКІВНЯ, Київська обл. — Біля пам'ятника жертвам репресій відбувся мітинг-реквієм. На Братській могилі відслужено Панахиду з участю священиків різних церков України. Виступили керівники „Меморіялу", народні депутати, лідери політичних та громадських організацій.

ТЕРНОПІЛЬ. — Відбулася консультативна нарада представників політичних організацій Тернопільщини націоналістичного спрямування. Участь взяли представники Конґресу Українських Націоналістів (КУН), Української Консервативної Республіканської Партії (УКРП), Української Національної Самооборони (УНСО) і деякі народні депуатати. Учасники наради постановили узгоджувати свої дії для ефективного протистояння комуністичним структурам, які намагаються очорнити націоналістичну ідею.

РІВНЕ. — Тут відзначено День Перемоги над гітлерівськими військами. З цієї нагоди відбулася науково-практична конференція „Україна і Друга світова війна". Промовці розповіли про втрати українського народу у цій війні, які за останніми дослідженнями виявилися набагато більшими, ніж вважалося досі. Учасники конференції зауважили, що переосмисленню підлягають і багато інших аспектів участи України у Другій світовій війні.

КИЇВ. — Українська делеґація повернулася з Фінляндії, де ознайомилася з діяльністю наукових установ та провела низку зустрічей. Члени делеґації домовилися про організацію виставки найновіших досягнень української науки у галузі високих технологій та створення композиційних матеріялів.

КИЇВ. — З Кишинева, Молдова, повернулися члени української наукової делеґації. Президенти Академій наук України, Білорусі та Молдови підписали документи про співпрацю в галузі науки і також підписали звернення до керівників своїх держав з закликом надати підтримку науці, щоб запобігти руйнуванню та деґрадації інтелектуального потенціялу в складних умовах переходу до ринкової економіки.

КИЇВ. — Міністер зовнішньо-економічних зв'язків Олег Слєпічев повернувся із Варшави, Польща, де взяв участь у третій міжнародній конференції „Схід-Захід". На попередніх конференціях міністри економіки, промисловости, торгівлі країн-членів „Великої Сімки", Центральної та східньої Европи розглянули перспективи допомоги европейським країнам у їх переході до пляновоі ринкової економіки. Цього разу учасники конференції обговорили проблеми торгівлі, інвестування, приватизації та використання західньоевропейського досвіду в Центральній та Східній Европі.

ЗАКЛИК

До всіх тих, які почуваються ще приналежними до української спільноти!

Мабуть зайво вам пригадувати, що Світовий Конгрес Українців — це наша найвища організаційна громадська установа у діяспорі. Впродовж останніх 26-ох років СКВУ виконував завдання з честю, інформуючи західній світ про дійсний колоніяльний стан України та її народу. За останніх чотири роки СКВУ допомагав морально Україні в її ставанні на ноги й у закріпленні своєї державности. Допомагав українським громадам в Південній Америці, в Польщі і в Румунії. Допомагав організувати І-ий Форум українців діяспори в Білому Борі, Польща, 1990 року, покривав кошти прожитку українських делеґацій на кількох міжнародних конференціях, допомагав організувати І-ий Світовий форум у Києві в серпні 1992 року. Допомагав фінансово Університетові „Києво-Могилянська Академія", Політехнічному Інститутові у Львові, Високій Технічній Школі в Тернополі головно закупом книжок і технології. Все це сталося завдяки вашої жертвенности та праці нашої канцелярії, в якій люди працюють постійно. А бувало так, що в касі СКВУ не ставало грошей на поштові оплати. Так українська світова надбудова не може і не повинна працювати.

Місяць травень — це місяць СКВУ, тому ми звертаємося до вас з проханням — виявіть свою жертвенність на українські цілі, зокрема тепер, коли до нас звертається Україна за моральною і матеріяльною допомогою. Про те, якою є Україна після 70-літнього жорстокого утиску Москви нам не доводиться говорити, бо це вам відомі речі. Ми тільки стверджуємо, потреби Президії СКВУ сьогодні більші, як коли-небудь за весь час його існування. Збільшились потреби не тільки наші діяспорні, але і в Україні. Там іде перебудова шкільництва та усвідомлювання великих мас України, позбавлених національної гордости і пошани до своєї мови, культури, релігії тощо.

Допоможіть нам вийти на зустріч потребам України — тепер, коли вона стає на ноги, коли вона закріплює свою державність, щоб бути господарем на своїй споконвічній землі. Допоможіть нам, заохочуйте своїх знайомих, щоб ніхто з них не стояв осторонь від тих державницьких процесів, щоб своєю лептою допомогли нам, а ми Україні в її великих потребах. Ми очікуємо вашого вирозуміння, ми очікуємо ваших пожертв, щоб СКУ міг гідно репрезентувати українську діяспору. Віримо, що ви не відмовите нам і за це ми вам складаємо вже тепер щиру подяку.

За Президію Секретаріяту СКУ:

д-р Дмитро Ціпивник
президент

інж. Ярослав Соколик
генеральний секретар

Василь Самець
фінансовий секретар

д-р Василь Верига
касир

„Велика сімка" обговорить проблему Чорнобиля

Київ. — Як інформує аґентство Ассошіейтед Пресс, представники міжнародної екологічної організації Ґрін піс передали до резиденції Президента України понад 250,000 адресованих Леонідові Кравчукові листів, у яких громадяни з 18 країн світу вимагають неґайного закриття Чорнобильської атомової станції.

Остання перевірка безпеки станції, здійснена експертами МАҐАТЕ два місяці тому, виявила велику кількість неґативних фактів і прийшла до висновку, що існує очевидна ризика у дальшій експлуатації станції. Саме це стало приводом для міжнародної акції протесту проти продовження роботи Чорнобильської АЕС. Участь у цій акції взяли громадяни з Великобританії, З'єднаних Стейтів, Німеччини, Бельгії, Голляндії, Люксембурґу, Японії, Швеції, Чехії та інших держав.

У понеділок, 16-го травня, українські офіційні чинники повідомили про приблизну вартість зупинення і консервації Чорнобильської станції. Згідно з підрахунками, всі операції обійдуться республіці в 6—8 біл. дол.

Віцепрем'єр України Валерій Шмаров заявив, що проблема полягає не лише у відсутності потрібних для закриття станції фінансів. Річ у тім, що Чорнобиль виробляє 17 відсотків української електроенергії, а це означає, що замість двох діючих чорнобильських реакторів Україні доведеться побудувати п'ять нових реакторів сучасної конструкції. Їх будівництво вимагатиме щонайменше 1.5 біл. дол. До них треба додати 2.5 біл. дол., необхідних для зупинення і запевнення безпеки Чорнобильської АЕС і ще 2 біл. дол. на модернізацію інших атомових електростанції, які діють у республіці. В розрахунки також увійшла вартість будівництва комплексу для виробництва ядерного палива, який забезпечить незалежність від достав з Росії. „Ми не погодимося розв'язувати питання зупинення Чорнобильської станції осібно від енергетичної проблеми в цілому, Україна наполягає на комплексному підході до всіх цих проблем", підкреслив В. Шмаров.

Це становище України і її арґументи будуть предметом обговорення на черговій зустрічі „великої сімки", яка запланована на липень цього року.

В АМЕРИЦІ

ПІДРАХУВАВШИ ВЕЛИЧЕЗНІ кошти та перевіривши докази про те, що перепис населення в ЗСА 1990 року був справді не надто точним, Бюро перепису населення вирішило зробити цілий ряд змін, щоб мати точніший перепис населення в 2000 році. Одною з головніших змін буде, що базою всяких підрахунків хочуть зробити різного рода опити ще перед самим початком перепису населення в 2000 році. Крім того, при дійсному переписі населення хочуть зліквідувати довгу листу запитів та замінити її більш конкретними і менше складними питаннями. Кількість запланованих змін буде в першу черґу залежати від Конґресу, тому керівники Бюра перепису населення найперше їх перевірять у десятках повітів по цілій країні.

ЗСА ВИВОДИТЬ ВІЙСЬКО З ЕВРОПИ

Мангейм, Німеччина. — У понеділок, 16-го травня, третя бриґада першого бронетанкового корпусу приступила до операції, яку можна назвати „Повернення додому".

„Вона подібна до евакуації цілого міста — зі всім, що в ньому є: від автомобілів до домашніх тварин" — сказав журналістам підполковник Роберт Свіні, який очолює операцію.

У З'єднані Стейти Америки, уточнив він, переїжджають з Німеччини 2,654 вояки і старшини, 3,161 член їх родин, 1,300 особистих автомобілів і 1,472 танки, бронетранспортери і військові машини. „Евакуація, — сказав Р. Свіні, — завершиться в кінці серпня".

Третя бриґада першого бронетанкового корпусу входить до складу американського війська в Европі, чисельність якого становила в 1989 році 213,000. Більшість його була розквартирована в Німеччині. Після об'єднання Західньої Німеччини зі Східньою ЗСА приступили до виведення свого війська. До жовтня цього року його кількість не буде перевищувати 75,000. Але пресовий секретар ЗСА в Европі Джим Бойл сказав журналістам, що Уряд ставить за мету мати в Европі 100-тисячну армію. Це буде досягнуто до 1-го жовтня 1995 року.

У понеділок перед американськими вояками і старшинами, які готуються до повернення за океан, виступив генерал Бертольд Шенк граф фон Штауфенберґ, дядько якого Кляус був страчений в 1944 році за замах (невдалий) на Гітлера. „Моя країна, — сказав генерал, — висловлює вам признання за підтримку в захисті миру і свободи. Ми дякуємо вам і воякам всіх союзних армій".

ОАД є проти застосування сили на Гаїті

Вашінгтон. — Недавня заява президента Билла Клінтона про можливість застосування військової сили для вирішення гаїтянської проблеми зазнала різкої критики на останній сесії Організації американських держав (ОАД). Б. Клінтон сказав, що Адміністрація розгляне справу застосування військової сили, якщо запроваджувані 21-го травня економічні санкції не приведуть до мети — відновлення влади вигнаного президента Жана-Бертрана Арістіда. Це підтвердив Ентоні Лейк, дорадник Президента з крайової безпеки, який сказав, що ЗСА готові взяти участь у спільній військовій операції під еґідою ООН.

На засіданні ОАД ту ж точку зору висловили американські дипломати, які настоювали, щоб можливість збройного вмішування була включена в резолюцію про Гаїті. Під час бурхливої дискусії більшість членів ОАД відкинула можливість будь-якої військової операції проти Гаїті. Газета „Ню Йорк Таймс" підкреслює, що така реакція латиноамериканських держав не нова: вони традиційно відкидають подібні акції, особливо з участю ЗСА. На цей раз до країн Латинської Америки приєдналися Канада, Мехіко і Куба. Проти застосування сили виступає також Франція. Міністер закордонних справ Франції Ален Жюппе сказав, що французи готові взяти участь в операціях для підтримання миру на Гаїті, але лише після відновлення влади президента Арістіда.

Загальну думку противників збройного вмішування висловив представник голови ОАД Уго де Зеля, який сказав, що покищо питання військового вмішування передчасне. Він підкреслив, що ОАД і ООН вважають, що подібні заходи можуть ускладнити ситуацію на Гаїті і привести до непередбачених наслідків.

Позиція більшости членів ОАД привела до того, що питання про збройне вмішування було зняте з порядку денного і була прийнята поміркована резолюція, яка осуджує військову хунту і недавнє призначення тимчасового президента.

В Києві вийшло ч. 4 „Української Діяспори"

Чикаго. (ЕУД). — В Україні та в діяспорі вже є у продажу 4-те число журналу „Українська Діяспора", що його видають в Києві Інститут Соціології Академії Наук України та Енциклопедія Української Діяспори при НТШ в Америці. Журнал покищо є піврічником, а його четверте число появилося ще з датою 1993 року. Невдовзі з друку має з'явитися п'яте число.

Зміст четвертого числа (150 стор.) складають статті С. Віднянського та П. Петрища про політичну діяльність закарпатської еміграції в ЗСА наприкінці XIX — на початку XX ст. та її вплив на долю рідного краю. О. Воловина зі ЗСА подає цікаву аналізу американських переписів 1980 і 1990 рр. стосовно української етнічної групи.

Про далекосхідню діяспору розповідають статті Л. Луцак „Тернистий шлях української родини на Далекому Сході" та Н. Ромазанович — „у сибірському засланні". Тему збереження документації про діяспору заторкують дві цікаві статті: В. Мардака — про україніку в бібліотеках та архівах Західньої Німеччини, та Р. Симоненка, який пропонує огляд документів про поїздку Митрополита А. Шептицького до української діяспори (1921—23 рр.).

Є ще статті про науку в діяспорі та про діяспорознавство: аналіза норм пропонованого правопису так званої русинської мови (М. Штець і Ю. Муличак), про круглий стіл у справі ЕУД у Львові (К. Кейданський) та профіль видатного мовознавця О. Горбача (М. Мушинка).

Журнал присвячує також увагу національним меншинам (діяспорам) в Україні: в цьому числі опублікована стаття В. Павленко про болгар в Україні в 1920—30-их рр. XX ст. Сім рецензій на видання про діяспору, видані в Україні та поза її межами доповнюють зміст цього цікавого числа.

Журнал можна одержати в редакції ЕУД. Ціна 6 ам. дол. (з пересилкою). Звертатися на адресу: Encyclopedia of Ukrainian Diaspora, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622-4828 USA.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні:
(202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send adress changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку $22.00, на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Великий день у Південній Африці

День 10-го травня 1994 року буде записаний в історії Південної Африки золотими буквами: він закінчив 352-річне існування єдиної у світі державної системи — різкого расового поділу, з монопольною владою білої меншини над чорною більшістю. На 40 мільйонів населення Південної Африки — яких 30 мільйонів становлять чорні, приблизно 10 мільйонів — білі, враховуючи сюди різнонаціональних азійців.

27 років пересидів у в'язниці голова Африканської крайової ради Нелсон Мандела. Чотири роки тому звільнив його президент Фредерік де Клерк і негайно розпочав із ним переговори про закінчення ери апартаїду і перехід на систему парляментарної демократії. Поруч із чотирирічними переговорами названих двох лідерів, яким у минулому році признано нагороду Нобеля, відбувалися все ще криваві розправи, — чорні переводили бурхливі демонстрації й терористичні акти проти білої поліції і війська, ці останні стріляли до чорних, найпримітивніше плем'я зулюсів, яке воювало проти білої служби безпеки і проти однорасових прихильників Мандели й у тому хаосі доходило до таких абсурдів, що біла державна поліція постачала зброю чорним зулюсам, бо ніхто з них не вірив в можливість зміни державної системи, а зулюси воліли свого короля, аніж Манделу.

Усе те — вже безповоротний вчорашній день. Ніхто не сумнівався, що у виборах президента, в яких були два кандидати Ф. Де Клерк і Н. Мандела — виграє Мандела. 10-го травня відбулася у столиці Південної Африки Преторії урочиста інсталяція першого чорного президента Нелсона Мандели і його палка промова до непроглядних мас народу. Це була мудра промова мудрого лідера, який говорив про конечність забути минуле, говорив про рівність усіх рас, про обов'язок співпраці чорних і білих для добра спільної батьківщини. Південна Африка — країна багата на скарби природи — діяманти, золото й інші метали, сильно розвинений промисл. Але водночас — є там 40 відсотків населення безробітних і 50 відсотків неграмотних. Мандела говорив про необхідність створення сотень тисяч нових варстатів праці і про необхідність завести державну систему охорони здоров'я і про конечність поширення шкільництва. Будучи реалістом — Мандела перестерігав, щоб не чекати на чудо через день, а розуміти, що всі реформи вимагатимуть бодай десять років для їх здійснення.

Це не перший випадок, що колишній в'язень стає головою держави. Юзеф Пілсудський став „начальником" відродженої Польщі після звільнення з в'язниці, Михайло Грушевський став головою Центральної Ради і згодом президентом Української Народньої Республіки після повороту до Києва з заслання, в'язнений за комуністичної влади чеський драматург Вацлав Гавел став президентом визвольної Чехії. Паралеля з Україною — це евфорія, яка огорнула українців після чуда референдуму 1-го грудня 1991 року та евфорія, яка запанувала у Південній Африці 10-го травня цього року. Є ще легка аналогія у непевності завтрашнього дня в Україні і в Південній Африці, дармащо Південна Африка багата, має свою конституцію і нема там такого сусіда, що його має Україна, який вічно пакостить. Але передбачені Манделею десять років для впорядкування відносин, скасування безробіття і запевнення громадянам забезпечення здоров'я та поглиблення освіти — можна б застосувати й до України — за десять літ, якщо тільки Україна переможе теперішну кризу — настане там куди кращий час. Покищо демократії і того „закону і порядку", що його проповідував Ричард Ніксон, нема ні в Україні, ні в Південній Африці. Є тільки змагання здобути його.

Ярослав Гайвас

ПЕРЕД ВИБОРАМИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

II

Дуже цікавим і несподіваним кандидатом на президента є Леонід Кучма, колишній короткотривалий прем'єр уряду України. Як прем'єр здобув він собі добре ім'я своєю одвертістю та своєю демонстративною ворожістю до світу злочинів і злочинців. Брак фактичної державної влади, брак компетентних прокуратури, поліційно-слідчих органів, злочинна бездіяльність державної Служби безпеки, байдужість державного керівництва дали змогу злочинному світові вибуяти до потворних розмірів і Кучма його заатакував. Та на тому закінчилося. Поринувши в конфлікт з Президентом і парляментом, він розгубився, втратив пост прем'єра, але придбав апетит до влади. Перед тим довгі роки пробів він на пості директора чи не найбільшого в Україні воєнно-промислового Комплексу в Дніпропетровську Південьмаш, де він служив вірно совєтській системі і дослужився необмеженого довір'я та позиції. За три роки нової влади і за неповний рік свого прем'єрства він не зробив ані кроку для переведення конверсії свого підприємства з воєнного до цивільного вжитку і разом з іншими такими галапасами державними кредитами руйнував національну господарку. Його тепер обрано депутатом в одному з чернігівських виборчих округ. Вибрано його подавляючою більшістю голосів, що перевернуло йому в голові і він зголосив свою кандидатуру на президента. Але не в тому закопана собака.

У другій половині квітня ц. р. він прибув нібито на запрошення приватної американської адвокатської фірми до Вашінгтону і всі державні двері, крім президента Билла Клінтона, були для нього відкриті. І Державний департамент, і капітани американського капіталу, і Пентаґон, і навіть найближчий співробітник і приятель президента Клінтона, віцепрезидент Ал Ґор відбув з ним близько годинну розмову. Кинулося в очі, що не тільки якісь високі кола у Вашінґтоні поставили на нього ставку, а списали з рахунку Президента Кравчука, але й те, що оце вперше американський політичний світ анґажується так глибоко у внутрішню українську політику. Заавансований в американській державній машині Адріян Каратницький не лише влаштовував Кучмі зустрічі, але на публічному вечорі в Ню Йорку в будинку НТШ заповів перемогу Кучми у виборах президента України. Видно така думка засіла у Вашінґтоні, але ледве чи так само вона буде прийнята в Україні виборцями, які будуть цього президента обирати.

Хтось у Вашінґтоні попрацював важко, кажуть нова лоббі — російська — яка в потребі долучує до своєї назви „російська-українська", „російсько-білоруська" і т. д. Діло серйозне. Антураж Кучми до Вашінґтону складався аж з 14-ти осіб, притому було підкреслено „не всі українці". Кілька в тих 14 було росіян, і хто вони були, покищо невідомо. Що ми маємо до цього додати? Нічого. Американці самі вибирають собі своїх протеже. В українській справі помилився не один американський президент. Чому не має помилитися президент Клінтон? Хіба він гірший?

Це про двох кандидатів на президента України. А їх є більше. Їх є десять. Один вже зрікся, а саме Петро Симоненко. Це один з двох комуністичних кандидатів на президента України. Другим є Олександер Мороз. Здавалося Симоненко повинен бути на першому місці. Він же перший секретар нової Комуністичної Партії в Україні. Але комуністи навчилися бути прагматичними і холодно рахувати. Вони добре перевірюють, хто має більші шанси виграти. І хоч колись, коли вони були при владі в часі існування СССР, ніколи не вибирали, але партійна верхівка кожного номінувала. Тепер у зовсім новій ситуації вони швидко засвоїли собі методи просування своїх людей у виборах і до відомих виборчих трюків долучили ще типово свої. Це добре видно у справі кандидатури Петра Симоненка. Ця справа так замотана, що не знати чи він зрезигнував, а чи Виборча комісія відмовилася його кандидатуру затвердити. Але все одно вийшло на те саме: соціокомуністичний бльок висунув тільки одну кандидатуру. Автор цих рядків бачив на практиці, як вони це роблять. Бувши міжнародним спостерігачем українських

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

А БИЗНЕС В УКРАЇНІ ТАКИ РОБИТИ МОЖНА

Не так чужі, як більш наші знавці бизнесового діла, змальовують дуже чорними барвами умови, які приходиться поборювати тим, що намагаються творити підприємства в Україні. Не будемо переповідати відомі історії про продажність бюрократів, злодійства, податкові тягарі й інші перешкоди, які майже унеможливлюють торговельну діяльність. Це навіває песимізм. Для розради наведемо дещо зі статтейки у відомому лондонському тижневику „Економіст" з 5-го березня ц. р. п. з. „Ґеллер — продавець" (Geller the Seller "). Там пишеться: „Юджін Ґеллер, якому усього 23 роки, є чи ненайбільшим дрібним продавцем в Україні. Він започаткував свій бизнес п'ять літ тому, продаючи на вулиці зі столика жувачки і смаровила на губи для жінок. Сьогодні мережа його підприємств вкладає чотири торговельні заклади, чотири крамниці, і понад 100 кіосків, які постачають багато східньоевропейських міст основними товарами. Його річний оборот 7.3 мільйона".

Далі пишеться, що Ґеллер не старається, як інші нові післясовєтські підприємці, робити враження дорогими одягами чи в інший спосіб. Не виноситься. Признається, що його зиски біля 10 відс. Не всі його підприємства діють під його ім'ям; це звертало б увагу. Має труднощі зі сторони бюрократів, мусить оплачувати „ліцензії" (йдеться про хабарі — думаю. Мусить тримати приватних сторожів, але ,однак, якось виходить „на чисто".

Уряд України є, на думку Ґеллера, перешкодою до добробуту. Такої думки має бути теж більшість підприємців. Найбільша морока для підприємця — це пристосуватися до все нових законів, які путають торговельну діяльність. Часто не стає готівки в банках. Заки прийшла гіперінфляція ціни у Києві були вищі чим у Лондоні.

У листопаді минулого року, коли приватна виміна грошей стала незаконною, підприємці були приневолені вимінювати гроші в державних банках на прямограбуючих їх умовах, або йти на чорний ринок. Бизнесові Ґеллера довіряють. Рік тому група, підтримувана американськими колами, „Фонд України", довірила йому 120,000 дол. за 20 відс. прибутків. Ґеллер плянує ужити ці гроші на відкриття у Києві двох модерних супермаркетів, що конечне для киян, дієта яких обмежена до „шоколяди і ярини".

Граючись у заголовку статтейки ім'ям того успішного київського бизнесмена, тижневик наче натякає, що для успіху у бизнесі треба наснаги, одержимости, гнучкости, словом уміти „ходити між дощ", як у нас мовиться. А не всі народи мають ці прикмети, тому їм важко напочатку. Знаємо, хто у бизнесі неперевершений, бо і тут в Америці в руках людей тої раси важелі торгівлі й економіки у цілому. Ніхто вже навіть тому не дивується. Тож дуже не обурюймось, коли доходять вістки, що бизнес в Україні перебирають „чужинці". Не порадиш, коли своїм ще треба довго учитись як з тим ділом обходитись. За науку платити треба... Краще хай уже і ці „чужинці", чим дати волю своїм бюрократам грабувати народ.

М. Б.

Марта Тарнавська

ДІЛОВА УКРАЇНА І ДІЛОВА МОВА

Коли вперше попала мені в руки київська газета „Ділова Україна", я майже зворушилася: нарешті має Україна свій український „Wall Street Journal", свій „Financial Times"! І усміхнувшись, подумала: нарешті почне розвиватися ділова українська мова і шляхом впливу ділової преси почне поступово мінятися і ментальність: замість ліричної розгнузданости — конкретна діловитість, замість багатослівного політиканства — сконцентрована, коротко висловлена, конструктивна критична думка. Газета заснована 1-го січня 1992 року. На першій сторінці поруч заголовка українською мовою стоїть назва: "Business Ukraine". За інформаціями поданими в 42-му числі за червень 1993 року, ця „центральна газета для ділових кіл України", що виходить у середи і суботи, друкується тиражем 50,000 примірників. Засновниками її названі Український Союз Промисловців і Підприємців та акціонерне Товариство „Українська Фінансова Група", а серед спонсорів є корпораці, банки, біржа нерухомостей, Спілка юристів України, й інші.

Головним редактором газети є Василь Бабанський. Газета друкує статті про проблеми вільного ринку, приватизацію, податкову політику, міжнародне співпробітництво, конверсію воєнної індустрії на мирну продукцію, подає силуети людей ділового світу, інформації від комерційних банків, а також повні тексти важливіших законів, декретів, положень та інструкцій і коментарі до нового законодавства. Звертає на себе увагу велика кількість різноманітних реклям, що пропонують всякі послуги і продукти. В номері за січень 1993 газета подає в цілосторінковій реклямі плян серії книг „Бібліотеки Ділової України, де перелічені пляновані видання на такі теми, як „акціонерні товариства", „операції з цінними паперами", „бухгалтерія для бизнесмена", „як запобігти банкрутству", „роздержавлення і приватизація", „аграрні відносини", „господарські спори" і таке інше. Ці видання адресовані „до уваги підприємців, керівників державних і комерційних структур, економістів, фінансистів, брокерів, аспірантів і студентів економічних вузів, слухачів інститутів і шкіл ринкової економіки", мовляв, „це актуальна і якісна інформація, яка ознайомить підприємців з тим, що і як вони мають робити у себе краще за всіх, аби досягти успіхи". Виглядає, що газета росте, розвивається і поширює своє поле діяльности і на книги. Приємно бачити, як починає розвиватися і здобувати право громадянства ділова українська мова. Але, але... Чи не передчасна наша радість, наш оптимізм?

Газета виходить двома виданнями: одне видання — українською, одне — російською мовою. І заплановані книги — також у двох виданнях, українському і російському. І рекляма теж віддзеркалює цю двомовність. Заклики до передплати подають два окремі „індекси" — реєстраційні числа, що ідентифікують видання на пошті. В першу річницю свого існування редакція провела анкету серед своїх читачів щоб „критично подивитися на пройдений шлях", щоб вияснити „хто ж він, наш читач, чого він очікує від газети, чим вона йому подобається та навпаки", щоб в майбутньому „наблизити 'Ділову Україну' до найпекучіших проблем економічної стабілізації, швидкого й раціонального впровадження ринкових відносин, ліквідації існуючих перешкод". Огляд і аналіза цієї анкети п.з. „Якщо виходити з назви газети" редакція подала в числі 12-му за лютий 1993.

Що виявила анкета? Читачами „Ділової України" є переважно люди відносно молоді — від 30 до 50 років, майже всі з вищою або середньою технічною освітою. Подобається їм газета „своїм спрямуванням, зваженістю оцінок та висновків, арґументованістю". По бажання від читачів: давати більше практичних порад щодо організації малих підприємств, приватизації орендного майна, статистичних даних, скоротити політичний бльок інформації, давати більше конкретики, взоруватися на російський газеті „Деловой мир", і.т.п. Згідно із твердженням редакції, більшість передплатників — у східніх і південних областях України. І от ці передплатники висловили обурення, що офіційні документи подавалися мовою оригіналу, тобто укази Президента України друкувалися навіть у російськомовному виданні „Ділової України" — українською мовою. Редакція поспішає запевнити, що в майбутньому ці документи будуть друкуватися у перекладі.

Але важливіше що інше. Подаю читату точно, як вона надрукована: „Щоправда, у цей час, в зв'язку з непомірними витратами на видання газети, редакція вивчає питання про тимчасовий (повторюю: тимчасовий) перехід друкування

(Закінчення на стор. 3)

„ІЗВЄЩЄНІЄ"

Для отримання візи на в'їзд в Україну потрібне „запрошення", яке після довшого часу ми отримали від родини, що живе в Івано-Франківській області.

З гіркістю, здивованням і жалем до Міністерства Внутрішніх Справ України — Відділ віз і реєстрації — прочитали зміст цього запрошення. На першій сторінці великими буквами видрукувано „Ізвєщєніє Но...", яке дає „разрешеніє на в'єзд із ЗСА в СССР, в Україну".

На другій сторінці пояснення, де звертатися і як поступати, щоб отримати візу. Зміст подано в п'яти мовах: російській, англійській, французькій, німецькій та еспанській. Ні одного українського слова.

Так виглядає „запрошення" від держави, що вже три роки є самостійною і до назви якої вже чужинці, а для українського міністерства все ще „СССР".

Після трьох років самостійности, Міністерство Внутрішніх Справ все ще користується старими блянками. Яка причина цього? Недбальство, брак національної гідности чи брак фондів? Коли ходить про фонди, то це така мала сума, що будь-яка установа, або й приватна особа в західній діяспорі погодиться їх видрукувати.

Р. Р.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Іван Головінський

УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА — ІНТЕҐРАЛЬНА ЧАСТИНА ДЕРЖАВНОГО БУДІВНИЦТВА

II

На переломі XVIII і XIX століть серед свідомих українців, колишніх учнів Києво-Могилянської Академії, зродилася ідея основати новий, на базі европейської науки, науковий центр в Україні. Завданням такого центру було створення наукового вогнища на землях України в противагу Російській академії. Так постав харківський університет. Заснування університету стримало відплив творчих інтелектуальних сил з України в Московщину, а також пособляло відродженню національної свідомости, та сповільняло процес російщення.

На протязі свого існування Харківський університет мав великий вплив на українську і світову науку. В XIX столітті із ним були пов'язані такі відомі науковці як Микола Костомарів, автор першої історії України, та світової слави лінґвіст Потебня. Короткий час в 1930 роках Харківський університет відіграв дуже важливу ролю у розвитку не тільки психології в Україні, але також у цілому колишньому Совєтському Союзі. Як твердять дослідники того часу, група психологів згуртована навколо Льва Вигоцького, плянувала перетворити Харківський університет у свій інтелектуальний центр. В ту групу входив також А. Леонтієв, пізніший декан факультету психології Московського державного університету. Основну групу творили молоді студенти Вигоцького, Олександер Запорожець, Петро Зінченко, Лідія Божович та інші.

Під час існування незалежної української держави, законом із 14-го листопада, 1918 року створено в Києві Академію Наук. Напочатку. Академія мала три відділи: історично-філософічний, фізико-математичний і суспільно-економічний. Один із основників Академії, науковець В. Вернадський, надавав велике значіння скріпленню прикладних і технологічних наук. В 1930 роках Академія стала повністю залежною від Всесоюзної Академії Наук в Москві. Про зміни від часу проголошення Незалежности України в 1991 році, згадаю пізніше. Окрім Академії Наук, в інститутах котрої переводиться більшість наукових дослідів, в Україні працює сьогодні 13 університетів, котрі підготовляють студентів різних ділянок, як також ведуть наукові семінари і праці. На цьому місці згадаю коротко про відкриття згаданих університетів у хронологічному порядку.

Першим університетом, заснованим на українських землях, був Львівський відкритий в 1784 році. В 1805 році він був знижений до рівня ліцею, одначе вже в 1817 році був відновлений знову як університет. Другим університетом в Україні був Харківський, відкритий в 1805 році, про котрий була згадка раніше. В 1834 році відкрито Київський університет. Четвертим університетом був Чернівецький. Три університети були відкриті в 1918 році, а це Кам'янець-Подільський, Дніпропетровський і Симферопільський. Університет в Одесі відкрито в 1933 році. Після Другої світової війни і перед проголошенням незалежности в 1991 році, відкрито Ужгородський університет в 1945 році і Донецький в 1964.

Після проголошення незалежности відкрито чотири нові університети. З-поміж них перший приватний, — це університет Києво-Могилянська Академія. Педагогічний Інститут в Івано-Франківському піднесено до рівня університету декретом Президента держави. Постав також університет у Луцьку і перший медичний університет у Києві. Після десятиліть терору, російщення і прямого пониження української науки, багато мозольної праці стоїть ще перед українськими науковцями, щоб університетську освіту в Україні піднести до рівня світової освіти. Руйнування української науки було особливо жорстоким в 1930 роки. Пануючий марксизм-ленінізм, „партійщина" та офіційна політика російщення, як також брак зв'язку із світовою наукою довели до повного занепаду університетської науки. Розгром української науки в 1930 роках докладно описаний в праці проф. Григорія Костюка під заголовком: „На маґістралях доби".

Починаючи від 1930 років наука в колишньому Совєтському Союзі була основана на діялектичному матеріялізмі, історичному детермінізмі, політичному активізмі і принципі „партійности". Усі наукові теорії були характеризовані як „марксистські". У висліді, кожний хто їх критикував був посуджуваний у тому, що критикує основи марксистської філософії. Самозрозуміло, що ідеологічні обмеження, котрі від 1930 років були невідлучно пов'язані із „радянською" наукою не мають нічого спільного із правдивою наукою і мусять бути усунені. Політичний активізм і партійщина нанесли багато шкоди науці в минулому. Це особливо стосується до таких ділянок, як суспільні науки включно з педагогікою, психологією, історією і філософією, де десятиліттями включно до 1980 років, пануюче становище займала марксистсько-ленінська ідеологія та адміністративно-командна система. Наприклад, „Вісник " Академії Наук помістив в 1987 році статтю Куліченка і Комаренка, де було дослівно написано: „Боротьба з проявами націоналізму, націоналістичними і релігійними забобонами, іншими залишками минулого у свідомості людей завжди була і залишиться актуальним завданням КПРС" (сторінка, 108). Цей сам „Вісник" за липень 1988 р. критикував працю Інституту Суспільних Наук за брак критики „зарубіжного українознавства".

Щойно починаючи від 1990 року можна завважити намагання шукати нових шляхів вияву української науки. Стаття Онопрієнка і Щербаня п. з.: „Українське наукове товариство, вклад у національну культуру", ставить під знак запиту довго пануючу офіційну інтерпретацію, що українська наука, мовляв, почала активно розвиватися тільки після Жовтневої революції. Автори твердять, що на Україні основним коренем національної науки слід вважати два товариства, котрі об'єднували українських учених, НТШ у Львові та УНТ (Українське Наукове Товариство) у Києві. Вони були фактичними предтечами Української Академії Наук.

Продовження буде.

Небуденний концерт

Престижева музична школа Істман при університеті Рочестеру, Н. Й., є неприбутковою інституцією, утримується вона державними і стейтовими дотаціями і визначними внесками окремих добродіїв. Незалежне отже тільки від оплат студентів, може собі дозволити на ангажування вчителів-викладачів високої кляси, з відомими прізвищами.

У 1993 році школа запросила на вчителя музики українця, світової слави скрипаля Олега Крису. Прізвище це нам давно відоме, бо ще 1971 року мистець, будучи в Америці, давав у Баффало концерт для української громади й ми туди їздили з Рочестеру, щоб скористати з такої вийняткової нагоди. Тому й тепер, коли мій син довідався з газети театру, що буде виступ маестра у залі Істмен-Кілборн 8-го березня, повідомив інж. Романа Куціля, а він подав до відома новину на недільній радіогодині, й певна група українських любителів музики прибула на концерт. Напевно було б нас значно більше, але сніговія відстрашила декого, особливо старших віком.

Олег Криса народився в Галичині, а вищу музичну освіту здобував у Московській консерваторії, де був учнем знаменитого мистця скрипки Давида Ойстраха. Вже в початках музичної кар'єри виграв перші місця у численних міжнародних компетиціях і в 1970 році дістав офіційно звання заслуженого артиста України. Після скінчення студій у Москві став головою скрипкового відділу в консерваторії у Києві, а кілька років пізніше його запрошено на становище професора до Москви.

Нагpав багато платівок як соліст-скрипаль чи з дружиною Тетяною, з камерними групами та з численними симфонічними оркестрами світу, бо багато їздив, багато виступав у різних країнах: Чехії, Польщі, Данії, Швеції, Фінляндії, Туреччині, Австралії, Новій Зеляндії, Японії, Кореї, Німеччині. Від 1989 року — у З'єднаних Стейтах Америки. Справді надзвичайно енергійний, рухливий, вийнятково працьовитий. Як знаємо з наших газет, мистець, мешкаючи в Ню Йорку, нав'язав контакт і виступав в Українському Інституті Америки, де він також вчить і є директором концертових серій „Музика в Інституті".

Незмінною товаришкою Олега Криси є його дружина Тетяна Чекіна, яку ми вже тоді, давно, у Баффало, подивляли за її незвичайну техніку, тяжке й відповідальне завдання піяністки-акомпаніятора, гнучкість і елястику в динаміці й агогіці, кольорит удару. А що ж тепер, сьогодні, після стількох років впертої й наполегливої праці й численних виступів! Вона з чоловіком своїм у камерній музиці, а також як солістка (Карнегі Голл, Н. Й., центр ім. Кеннеді, Вашінгтон) і завжди дістає велике признання критиків. Народилася Тетяна в Москві, студіювала у Київській і Московській консерваторіях, товаришить своєму чоловікові у концертах від 1967 року. Симпатична, скромна.

На концерті в Рочестері було багато студентів школи Істмана і, можливо, програма була укладена так, щоб дати їм зразки творів різних стилів, різних часів. Були виконані соната в А-дур, Оп. 30, ч. 1 Людвика Бетовена, Соната Оп. 134 Дмитра Шостаковича, Соната Оп. 105 в А-дур Роберта Шумана (всі три сонати тричастинні) і одночастинна „Ніби Соната" Альфреда Шнітке.

Твір Шнітке вражав своєю цілковитою відмінністю характеру. Це ніби дуже серйозна суперечка двох сторін, де то одна, то друга підносять голос, чи несміливо вияснюють, чи навіть на хвилину замовкнуть обоє. Хтось з присутніх завважив, що це мовби відтворення заворушення в природі. Може.

На наполегливе домагання публіки були виконані два наддатки: „Інтермеццо" Ф.Шумана, технічно „карколомне" „Перпетуум Мобіле" М. Равеля.

Надіємося, що ще не раз будемо мати нагоду почути тут, у Рочестері, цих славних музик. А сьогодні — сердечно дякуємо за хвилини насолоди, щасти вам Боже у дальшій праці!

Любов Цегельська

ПОДЯКА-ІНФОРМАЦІЯ

Чи банк, у якому складаєте свої ощадності жертвує на українські цілі?

Чи вам відомо, що в ЗСА є понад 25 українських кредитових щадниць, де ви можете вкласти державою забезпечені по 100,000 дол.?

Кожна двоособова родина може зберігати по 300,000 долл. в одній щадниці?

Чи маєте оправдання, коли ваші ощадності працюють не для українства?

Чи відомо вам, що без фінансово-господарської бази немає історичної тяглости? Чи нам потрібна самоліквідація українства?

В імені Колеґіюму Києво-Могилянської Академії, студіюючої там молоді, складаємо щиру подяку за коляду 1994 року таким кооперативам і особам:

По 500 дол. — Українська Православна Кооператива, Ню Йорк, „Самопоміч" Фед. Кооп. Ню Йорк; 250 дол. — СУМА Фед. Кооп.Йонкерс, Н. Й.; 175 дол. — Маріян і Іванна Коць; по 100 дол. — „Самопоміч" ФКК Рочестер, Н. Й., „Самопоміч" ФКК Нюарк, Н. Дж., „Самопоміч" ФКК Філядельфія, Па., „Самопоміч" ФКК Джерзі Сіті, Н. Дж., Михайло і Христина Ринасевичі; по 50 дол. — Галя Бартків, Степан Льорх з родиною; 35 дол. — Ярослав і Марія Вижницькі; 30 дол. — о. д-р Володимир Фіголь, 25 дол. — Андрій і Катерина Бук, Дмитро Круль, Євгенія Плескачевська; по 20 дол. — Климентина Шевчук, Петро Сагаль; 15 дол. — Анастазія Допівка; по 10 дол. — Євдокія Кріль, Стефанія Іванчук, Христина Овад, Анна Яковів.

Разом .... 2,260 дол.

З минулорічної коляди для Колеґіюму в сумі 2,020 дол. яку передано туди, витрачено покищо на обладнання й інші потреби суму 1,280 дол. Частину цьогорічної коляди вже передано в Київ.

Щира подяка від директора, учительського збору, студентів!

МАРІЯН КОЦЬ

ІНДІЯ ДОВЕЛА до відома З'єднаних Стейтів Америки своє „глибоке занепокоєння" наміром американської Адміністрації передати для Пакістану 33 винищувачі-бомбардувальники Ф-16. Про це депутатів індійського парляменту поінформував міністер закордонних справ країни Салман Гуршід.

ГРУПА ЕКСПЕРТІВ російського міністерства охорони довкілля прийшла до висновку, що треба негайно ізолювати носову частину підводного атомового човна „Комсомолец", який затонув у Баренцевому морі, поблизу норвезьких берегів, у 1989 році. На човні, крім атомового реактора, знаходяться дві торпеди з ядерними боєголовками. Минулого року норвезькі і російські спеціялісти дослідили човен з допомогою найновішої апаратури і ствердили, що радіоактивне занечищення моря може початися в 1994 році. Згідно з пляном, в носову частину човна напомпують спеціяльний абсорбет, який має увібрати в себе плютоній, що вже почав витікати з проржавілих стінок торпед.

Перед...

(Закінчення зі стор. 2)

парляментарних виборів в березні ц. р., він бачив як цілий ряд комуністичних кандидатів зрікався, щоб уступити місце своїм партійним колеґам, а були навіть такі випадки, що деяких з комуністичних кандидатів партійна верхівка змушувала під загрозою санкцій уступити. І як знаємо, добре на тому вийшли.

Наші „файні хлопці" кандидували один проти одного „до кінця". І, очевидно, „героїчно" програвали, але „твердо" не поступалися. Самі себе звойовували. Писав про це вже колись гетьман Мазепа. Значить, така традиція має глибоке коріння в нас. Бо ось зголосився на кандидата у виборах президента України, які мають відбутися 26-го червня ц. р., відомий економіст і політик, колишній віцепрем'єр Кабінету Міністрів Володимир Лановий і подав, що його підтримують і Народний Рух України і Українська Республіканська Партія і декілька інших, а після нього послідували інші зі зголошенням своїх кандидатур. І постає загроза, що ми матимемо декілька національних кандидатів. А проти них буде один соціялістично-комуністичний. Не важко сказати, хто має кращі шанси виграти. Притому зголосили свою кандидатуру вже і голова попередньої Верховної Ради Іван Плющ і Президент Кравчук.

Який вихід з цієї ситуації? Політичні сили і провідні діячі сучасної України мусіли б договоритися між собою, кого повинні підтримати виборці України на пост Президента і очевидно, подати це до публічного відома. А громадськість України повинна це підтримати. Бо коли буде більше, як один кандидат національного табору, є всі дані для його поразки. І цього ми не сміємо толерувати. Ідеться бо про майбутнє народу. І хто був би причиною нашої трагічної поразки мусітиме важко відповісти за це. Український народ йому цього не забуде.

Ділова...

(Закінчення зі стор. 2)

'ДУ' тільки однією мовою (випуск двома веде до подвійних витрат). Можливо, це буде випуск російською мовою, тому, що переважна більшість передплатила саме таку газету". В числі 70-му у вересні 1993 року надруковані два листи до редакції у справі мови і коментар редактора, що з нього довідуємося, що від половини 1993 року газета „Деловая Украіна" виходить уже тільки російською мовою. Перший з листів, надрукований у цьому російськомовному числі, надрукований мовою оригіналу, тобто по-українському. Пише його В. Фостик, голова організації орендарів Тернопільського Центрального універмагу (універсального маґазину). Фостик обурений, що йому почали надсилати газету російською мовою, покликається на закон про мови, вимагає звороту грошей передплати. Автором другого листа є передплатник газети В.А. Кассин, в Маріюполя, Донецької области. Він висловлює невдоволення, що нормативні акти подаються українською мовою, і що для того, щоб мати юридично адекватні тексти йому доводиться наймати фахових перекладачів. Він каже, що „одною з основних причин, що ваша газета стала досить популярною, є те, що вона видається російською мовою". (У цьому ж числі, тираж газети поданий як 50,521). Але неясно, чи раніше п'ятидесятитисячний тираж стосувався самого українського видання, чи обох видань разом?

Редактор Василь Бабанський, обіцяє давати законодавство у російському варіянті, а Фостикові вияснює, що закон про державність української мови не забороняє іншомовним громадянам видавати періодику і книги власною мовою. Українське видання „Ділової України", каже редактор Бабанський, передплачували передусім жителі західніх областей України і редакція прийняла рішення видавати реґіональний українськомовний випуск газети, яка має видаватися в місці Луцьку. Чи здійснено це рішення редакції, як виглядає і скільки має передплатників ця українська газета, не знаю, бо досі ні одного числа „Ділової України" за біжучий рік ще не бачила.

„Ділова Україна" — це не єдина газета ділового світу. Існує навіть Асоціяція Ділової Преси України, проєкт статуту якої надрукований в 12-му числі „Ділової України" в лютому 1993 року. „Український Тижневик" подав у січні біжучого року вістку про те, що Канадсько-Українська Торговельна Палата почала видавати 16-сторінковий тижневик в Україні, що його назву подано тільки по-англійському "Financial Ukraine" і що має пов'язання із лондонською газетою „Financial Times", „Financial Ukraine", має вкоротці стати щоденником і напевно буде дуже впливовою газетою, серйозним конкурентом „Ділової України". На жаль, видається він тепер російською мовою, бо це мовляв, мова комерції і бизнесу в Україні. Видавці обіцяють згодом перейти на українську мову, але чи справді? І коли це буде? Існують в Україні газети, які плекають ділову українську мову, такі наприклад, як „Урядовий кур'єр", „Закон і бизнес", але цього не досить. Коли то вже нарешті українську мову вживатимуть не тільки письменники, журналісти, вчителі — і колгоспники? Коли почнуть рідною мовою говорити інженери, юристи, лікарі, менеджери і підприємці?

Округа СУА Північного Ню Йорку відзначила 50-ліття журналу „Наше Життя"

Голова СУА Анна Кравчук (посередині) з членами Окружної Управи Північного Ню Йорку.

В неділю, 17-го квітня, членки СУА Округи Північного Ню Йорку, а це Відділи Баффало, Рочестеру і Сиракюз, з'їхалися до Рочестеру на з'їзд, щоб відзвітувати про свою працю та вибрати Окружну Управу на 1994 рік.

З'їзд відкрила голова Окружної Управи Марія Крамарчук, головою Президії вибрано Христину Ковч, а секретаркою Лесю Телегу. Голова СУА Анна Кравчук репрезентувала Головну Управу.

Округа налічує 187 членок, об'єднаних у шістьох Відділах: 46-ий, 47-ий, 120-ий у Рочестері, 49-ий і 97-ий в Баффало і 68-ий в Сиракюзах.

У звітовому часі відзначили свої ювілеї: 49-ий Відділ — 60 років, 47-ий — 40 років, 97-ий — 25 років, 46-ий — 25 років і 120-ий — 10 років.

На 23-ій Конвенції СУА всі відділи Округи були відзначені грамотами, а 120-ий дістав грамоту за взірцеве провадження дитячої „Світлички" і що це єдина „Світличка", яка влаштовує 5 імпрез у році. Окружна Управа наділила почесними грамотами Ірину Михайлюк, Ірину Шмігель і Марію Костів — членок 47-го Відділу.

Праця у відділах охоплювала культурно-освітню ділянку, суспільну опіку на місцях і поза межами ЗСА, як висилки пачок до Бразилії і України, стипендійну акцію, допомогу Українському Музеєві в Ню Йорку, поміч Україні, один Відділ нав'язав листовний контакт з Союзом Українок в Україні, висилав книжки в Україну через фундацію Сейбер-Світло, провів посилену збірку на пресовий фонд журналу „Наше Життя" та інші ділянки, що є в програмі СУА. Членки Округи брали активну участь в громадських починах у своїх місцевостях. Відділи в Баффало належать до Buffalo Women's Club Federation.

З нагоди 50-ліття журналу СУА Окружна Управа запросила українське громадянство Рочестеру на святочний обід для відзначення цього ювілею. Звеличала цей день своєю присутністю голова СУА Анна Кравчук. У святковому обіді взяли участь отці парохи двох українських католицьких церков, Сестри Служебниці, представники місцевих організацій і громадянство, яке завжди щиро підтримує імпрези СУА в Рочестері. З головною промовою виступила голова СУА Анна Кравчук, яку представила на з'їзді перевибрана голова Окружної Управи Марія Крамарчук. З дуже прихильним привітом виступив голова Об'єднання Українсько-Американських Організацій Рочестеру інж. Роман Куціль і попросив присутніх заспівати всім союзянкам „Многая літа" з нагоди ювілею їхнього журналу. Програмою святкового обіду проводила пресова референтка Окружної Управи Ірина Руснак.

В розгривковій програмі відбулося тягнення льосів льотерії, яку зорганізували всі відділи Округи. Опісля з музичною точкою виступили сестри Зіна Джус і Ліда Джус-Невмержицька, членки 120-го Відділу. Вони відспівали чотири пісні при власному акомпаньяменті гітари і мандоліни.

Представники організацій зложили щедрі дари на пресовий фонд журналу „Наше Життя": Українська Кредитова Спілка — 500 дол. Т-во „Самопоміч" —300 дол., Український Вест Сайд Клюб — 150 дол., Об'єднання Промисловців і Бизнесменів — 100 дол., Клюб сеньйорів „Зустріч" при 47-му Відділі СУА — 50 дол. і д-р Борис та Марта Шмігелі — 500 дол., родина Федьків — 200 дол. Дохід з імпрези 700 дол. Разом 2,500 дол. переслано на Пресовий фонд журналу.

Щира подяка всім, хто передплачує і цінить журнал СУА „Наше Життя"!

Ірина Руснак,
пресова референтка Округи.

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

речі вічні, оригінальність мислителя. Педагогічно-наукова праця в европейських і американських університетах зобов'язує нас створити комісію для розбудови Фонду ім. Ю. Шевельова для студій слов'янських мов.

Дякуючи, проф. Шевельов сказав, що він тепер майже переконаний, що є визначною особою, і надіється святкувати своє століття.

Після конференції учасники взяли участь у вечері-бенкеті, яким вів проф. Олександер Мотиль. Тоді відчитано привіт від проф. Зенона Когута з Канадського Інституту. Проф. Белкнап, голова Слов'янського Відділу відзначив заслуги проф. Шевельова, який незнану в ЗСА українську культуру трансатлантійським шляхом увів, як майстер педагог у цей світ.

Закінчуючи, проф. Юрій Шевельов подякував усім, а зосібна проф. Белкнапу. Справді, шлях Шевельова-Шереха-Шевельова із Харкова, Києва, Львова, Лемківщини, Німеччини, ЗСА з його матір'ю не був простим. Живемо хвилинами, відчуваємо, що ми безбатченки, вмираємо й вмирають наші книгозбірні. Присутні відчували песимізм, тоді, коли для декого це ще одна далекоглядність і вміння мислити на сотліття вперед і давати оцінку сучасності. Що ж... може на чужині бачить Ю. Шевельов фонему букви "й"?!

ЗСА ЗВЕРНУЛИСЯ до країн Заходу з проханням підтримати доляр, ціна якого на міжнародних валютних ринках продовжує падати. Уряд президента Билла Клінтона сказав, що дальше падіння доляра може викликати зріст інфляції та спровокувати підвищення відсоткових ставок.

В ПАМ'ЯТЬ МОЄЇ НАЙДОРОЖЧОЇ, КОХАНОЇ ДРУЖИНИ І МАМИ

бл. п.

ІРИНИ МЕЛЬНИК

складають на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку $20,000

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

інж. ЄВГЕН МЕЛЬНИК
дочка — мґр ЛІДІЯ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашої найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБУНІ

бл. п.

БОГДАННИ ВИННИК

будуть відправлятися заупокійні СЛУЖБИ БОЖІ в п'ятницю 20-го травня 1994 р.

у Йонкерсі — в церкві св. Михаїла о год. 6:30 веч.;
у Кергонксоні — в церкві Пресвятої Трійці;
у Фініксі, Арізона — в церкві св. Покрови.

Про молитви за спокій душі покійної просять:

муж — ОСТАП з родиною

КУРІННІ КОМАНДИ КУРЕНІВ УСП І УПС „ЧОТА КРИЛАТИХ"

діляться сумною вісткою зі своїми членами та пластовим братством, що у вівторок 10-го травня 1994 р. відійшов до Пластового Пантеону Слави на Вічну Ватру, біля якої вже зібралось багато наших спільних друзів

бл. п. пл. сен. кер.

МИХАЙЛО ЮЗЕНІВ
(Риболов)

Глибоке співчуття дорогій подрузі життя, синам та родині тут і в Україні складають

КУРЕНІ „ЧОК"

В глибокому смутку повідомляємо родину і приятелів, що 14-го травня 1994 р. упокоївся в Бозі на 82-му році життя наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІД І ПРАДІД

бл. п.

ОСТАП ЧЕРЕПАХА

ПАРАСТАС — вівторок, 17-го травня 1994 р. о год. 7:00-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів, 109 E., Tabor Road.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ в середу 18-го травня 1994 р. о год. 10:00 ранку в українській католицькій катедрі Непорочного Зачаття.

Тлінні останки будуть поховані на Lawnview Cemetery.

Горем прибиті:

дружина — АНАСТАЗІЯ
доньки — МАРІЯ ДУНКЕН з чоловіком ВІЛЛІЯМОМ і синами
— ОЛЬГА ДОЗЯ з чоловіком СТЕПАНОМ, синами і правнуком ХРИСТОФОРОМ
— АННА БЛАК з чоловіком ФРЕДОМ і синами
— ОКСАНА КВОЧАК з чоловіком МИХАЙЛОМ і синами

Спортові вісті

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — „Ліверпул" СК — 2:0

Після двох попередніх відкликань змагань через дощеву погоду, що їх мала відбути „Ч. Січ" на виїздах в Едісоні і Трентоні, в неділю, 17-го квітня, наша дружина врешті розпочала ігри весняного етапу за чемпіонат півпрофесійної дивізії Ґарден Стейт Футбольної Ліги. Суперником „Ч. Січі" був футбольний клюб „Ліверпул", який в показнику табелі ігор на всіх 10 клюбів займає сьоме місце. В попередній зустрічі в осені на площі „Ліверпулю" „Січовики" вийшли переможцями 3:2. Не зважаючи на втрату двох чолових змагунів — воротаря К. Іста, який перейшов до професійного клюбу „Драгунс", і Р. Акости, який виїхав на контракт до професійного клюбу в Аргентину „Ч. Січ" вийшла переможцем і цим разом вислідом 2:0.

Завдяки здобутим двом черговим точкам „Ч. Січ" знову стала співлідером у показнику табелі ігор з польським клюбом „Краковія", який, одначе, має більше відбутих змагань і менше перемог.

Якщо йдеться про звітову зустріч, то в ній в більшості домінували українські футболісти, особливо в другій половині. До перерви гра проходила в основному на центрі площі, при чому оби дві дружини провели по декілька продуманих атак, що їх у свою чергу успішно ліквідували оборонці і воротарі. В другій половині „Січовики" накинули швидше темпо, завдяки якому напад провів ряд гарних атак, дві з яких закінчили здобутком голів 2:0. В 65-ій хвилині відзначився Борецький, який з акції П. Паливоди — Г. Сергіїва відкрив конто голів 1:0. У 74-ій хвилині м'яч зі стрілу Борецького відбив воротар гостей, але ним заволодів Марко Десфосір, який влучно послав його в сітку воріт „Ліверпулю". Крім них на відзначення заслуговують оборонці „Ч. Січі" і особливо воротар-ветеран Маріян Хамуляк, які успішно й енергійно ліквідували усі небезпеки.

Склад „Ч. Січі": М. Хамуляк, М. Варянка, В. Науменко, Р. Кохановський, Ю. Греб, М. Надяних, М. Десросір, М. Прайс, П. Борецький, Г. Сергіїв, П. Паливода, Й. Ярошевич, В. Торенс. Провідник і тренер Михайло Паливода.

Успішно провели свої ігри за чемпіонат юнацьких дивізій Норден Кавнті Футбольної Ліги юнацькі дружини „Ч. Січі".

Дружина юнаків 19 років і нижче перемогла юнацький клюб „Торпідос" вислідом 3:1. Молодші юнаки (15 років і нижче) розгромили своїх однолітків клюбу „Тайгерс" двоцифреним вислідом 10:1. Провідники дружин: О. Колодій і А. Панас, тренер Ігор Чупенко.

„Весільні дзвони"

В той час як на площах проходили футбольні баталії дружин „Ч. Січі", в церкві св. Івана Хрестителя відбулося вінчання члена Управи Т-ва Романа Пиндуса з новоприбулою зі Львова Іриною Білоніжкою. Увечорі в готелі Рамада в Іст Гановері при численній участі гостей, членів УСВТ „Ч. Січ", Пласту і обласних та стейтових організацій демократичної партії, в яких є активний Роман, відбулося весільне прийняття. Були теж присутні отці Ф. Шадяк і Чировський, які раніше довершили обряд вінчання. В часі гостини присутніх забавляла оркестра „Темпо", а її керівник Іриней Коваль дуже вдало проводив традиційним весільним звичаєм. Гучними оплесками сприйняли молоді, рідні і гості листи-привіти від рідних з України, одного з яких відчитав Ярослав Петрик. Наспіли письмові привіти від Єпископів М. Кучм'яка з Англії і В. Лостена зі ЗСА.

Молодій парі на їхній новій дорозі життя бажаємо щасливих і многих літ!

(от)

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Футбольний чемпіонат

Продовжуються ігри другого етапу сезону за футбольний чемпіонат України в усіх дивізіях. В неділю, 3-го квітня, відбулися зустрічі таких клюбів: „Дніпро" Дніпропетровське — „Таврія" Симферопіль — 2:0. Переможні голі для „Дніпра" здобув Дмитро Михайленко.

„Металург" Запоріжжя — „Нива" Тернопіль — 1:2. Ґолі для „Ниви" здобули Шумський і Мочуляк, для „Металурга" Скрипник з карного.

„Буковина" Чернівці — „Зоря — Малс" Луганськ — 0:0.

„Динамо" Київ — „Кривбас" Кривий Ріг — 3:0. Переможні голі для „Динамо" здобули Леоненко — 2 і Топчієв.

„Металіст" Харків — „Чорноморець" Одеса — 1:2. Голі для „Чорноморця" здобули Єремеєв і Парахневич, для „Металіста" Колесник.

„Карпати" Львів — „Кремінь" Кременчук — 1:0. Єдиного голя в цій зустрічі на стадіоні „Україна" у Львові, здобув Валенко.

„Верес" Рівне — „Торпедо" Запоріжжя — 1:0. Переможного голя для „Вереса" здобув Червоний.

„Темп" Шепетівка — „Нива" Вінниця — 3:0. Ґолі для „Темпа" здобули: Ралюченко, Деревинський і Скаченко з карного.

Після цих змагань показник табелі ігор має такий вигляд:

Клюби	Точки	Голі
„Динамо", Київ	38: 6	44:17
„Шахтар", Донецьк	31:13	41:21
„Чорноморець", Одеса	31:13	35:18
„Дніпро", Дніпропетр.	28:16	36:21
„Карпати", Львів	28:16	23:16
„Нива", Тернопіль	24:20	28:16

Дальші місця займають: „Верес" (24:20), „Темп" (23:21), „Торпедо" (23:21), „Кривбас" (22:22), „Таврія" (21:23), „Нива" Вц. (20:24), „Волинь" (20:24), „Зоря-Малс" (14:30), „Кремінь" (13:31), „Буковина" (13:31), „Металіст" (12:32), „Металург" (11:33).

Симпатик українського футболу обурюється...

З листа до газети „Український футбол" ч. 10, квітень 1994 року.

Добрий день, шановна редакціє! Ваші статті часто збігаються з моїми думками. Тому хочу поділитися враженнями після перегляду передачі „Гол" по російській програмі 14 березня ц.р. Як боляче було дивитися й слухати, як наші колишні співвітчизники продають свій талант, свою совість за рублі (і футболісти і тренери), а учасники передачі Симонян, Садирін, Романцев та Кучеревський ще й розпатякують, що Росія — „повна талантами". І водночас її збірні — перша олімпійська, провідні клюби — на 50—70 відсотків укомплектовані вихованцями українського футболу. Але вразили мене більше не ці похваляння, а те, що росіяни таки вміють дбати про свій престиж і футбол... Мені особисто імпонує ідея фонду болільників, випуск акцій, адже кошти від їхньої реалізації підуть на підготовку збірної Росії до чемпіонату світу в ЗСА. А чому б і в нашій країні, із залученням комерційних банків, спонзорів, приватних осіб, бізнесменів, не випускати такі ж акції, цінні папери, створити болільницький фонд, проводити льотерії тощо? Тим паче, що національна збірна України, юнацька починають важкий етап боротьби за самоутвердження.

Василь Демчак,
вчитель
м. Сквира

ЧОТИРИ НУЛІ ЩЕЗНУТЬ з початку наступного року при взаємних грошових розрахунках у Польщі. Керівники економічних установ і польський Центральний банк домовилися щодо деномінації злотого у 10,000 разів. В обіг з 1-го січня 1995 року прийде 55 мільйонів нових купюр по 10, 20, 50, 100 і 200 злотих. З'являться і монети, навіть одногрошеві. Еквівалент доляра становитиме 2 злотих і 63 гроша.

В ЛОНДОНІ ПОЧАВСЯ суд над групою фальшивомонетників, діяльність яких ледве не заподіяла З'єднаним Стейтам шкод на більйон долярів. Злочинців очолював польський підприємець Ришард Вислоцький. Поліція виявила цілу підпільну фабрику, де друкувалися доляри, польські злоті, виготовлялися монети вартістю один фунт стерлінгів. Нелегальні „спеціялісти" діяли в таких маштабах, яких дотепер світова історія фальшування грошей ще не знала.

У першу річницю смерти Я. Пінота-Рудакевича

Св. п. Я. Пінот-Рудакевич

Ярослав Пінот-Рудакевич народився 22 червня 1910 року в Закомарному у Західній Україні. Почав ходити до гімназії в Тернополі. Був однокласником мого молодшого брата. Жив у Захисті для сиріт ім. князя Острозького. Коли його мама, вдова по священику, дістала помешкання у Львові, Рудакевич переїхав до мами, продовжуючи навчання у Філії Української Гімназії у Львові. Згодом, навчившися переплетництва книжок, життя стало йому дещо легшим. Включився в діяльність аматорського гуртка з великим сценічним успіхом. Виступав на Богданівці, Левандівці, Замарстинові, Знесінні, Личакові та в недалеких Винниках.

Театр „Цвіркун", у початках постійно виступаючи у Львові, заангажував Рудакевича в склад свого ансамблю. Йосип Стадник, виступаючи поблизу Львова, завжди вступав додому, де на його утриманні крім дружини, було ще двоє дітей — син Михайло, студент політехніки, та наймолодша доня Соня, що була ще гімназисткою. Йосип Стадник, побачивши Пінота-Рудакевича на сцені, заангажував його до свого театру. Згодом Рудакевич опинився в театрі Яреми Стадника, в якому грав уже перші ролі. Після кількох місяців Рудакевича заангажував Блавацький до „Заграви". В цьому театрі найбільше дозріває акторський талант Рудакевича. Його пописові ролі в „Камо грядеши", у „Слові о полку Ігоря". А коли заграв Юду в „Голготі", театральним положенням випередив усіх своїх театральних товаришів, хоч аванcувати в ансамблі Блавацького не було легко.

Рудакевич, слід підкреслити, був творчим актором, про що ми переконалися, побачивши його в драматичній поемі Лесі Українки „На полі крови". Думалось, що він копіюватиме Блавацького, а він простудіювавши ролю, заграв її в зовсім іншому пляні.

У львівському театрі в часі двох окупацій був актором першого положення.

Другу світову війну поза рідним краєм, як і багато інших, що мали маленькі діти, він відчув дошкульно. Будучи в Німеччині під час війни, працював у фабриці зброї. Коли скінчилася війна, поки поїхати до ЗСА, був у таборі для переміщених осіб Ашафенбург, в якому керував українським театром: був у ньому актором і режисером.

У Філядельфії виступав у театрі під мистецьким керівництвом Володимира Блавацького, а після його смерти — під керівництвом Володимира Шашаровського, а згодом у „Театрі в п'ятницю". Згадані театри виступали теж у Канаді.

Рудакевич у своєму житті заграв багато ролей — у драмах, фарсах, водевілях, а навіть оперетах, та ми назвемо ще дві ролі — „Ріку" Гальбе і „Думу про Нечая" в ролі Виговського. Виступав також з веселими монологами на актуальні теми. Був добрим і зичливим товаришем.

Був членом правління Об'єднання Мистців Української Сцени в 1973—1974 рр.

У понеділок, 28-го березня ц.р., о 10-ій год. ранку, в церкві св. Архистр. Михаїла в Дженкінтавн, Філядельфія, о. Олег Жовнірович відслужив Службу Божу з Панахидою за упокій душі бл. п. Ярослава Рудакевича.

Церковних відправ вислухали діти покійного — Ярема, Юрій, Ліда, внуки, родина — Олександер і Ольга Левицькі, Роман і Юстина Стеблій, театральні подруги й друзі, члени церковної Управи та кільканадцять парафіян парафії св. Архистр. Михаїла, які творили мішаний хор у часі відправ.

У парафіяльному приміщенні відбулися поминки, під час яких говорили друзі покійного — реп. Олег Лисяк і автор цих рядків.

Яр. Климовський

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА КОРЧИНСЬКА член УНС Відд. 401-го Т-ва ім. гетм. Богдана Хмельницького в Торонто, Онт. померла 7-го жовтня 1993 року на 90-му році життя. Нар. 4-го серпня 1903 року в Ясьонові, Україна. Членом УНС стала 1959 року. Залишив у смутку дочку Стефанію Гаер. Похорон відбувся 11-го жовтня 1993 року на цвинтарі свв. Володимира і Ольги в Ошаві, Онт. Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

Стефан Чорній, секр.

ОСКАР Ф. ГОФМАН мол., член УНС Відд. 382-го Т-ва ім. св. Трійці у Фреквілл, Па. Помер 13-го січня 1994 року на 71-му році життя. Покійний народився 3-го листопада 1922 року в Хестон Плейс, Пенсильванія. Членом УНС став в 1967 році. Залишив в смутку дружину Анну, синів Дейла і Томаса, дочку Таню. Похорон відбувся 17-го січня 1994 року на укр. кат. цвинтарі св. Михаїла у Фреквіл Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Юлія Кресіна, секр.

УЛЯНА НАУМЕНКО член УНС Відд. 484-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Ютиці, Н.Й. померла 13-го січня 1994 року на 89-му році життя. Нар. 1904 року в Чернігові, Україна. Членом УНС стала 1964 року. Залишила у смутку сина Миколу, дочку Катерину Готман з мужем Миколою, внуків Евгена, Івана з дружиною Давн, Юрія з дружиною Людмилою, Александра і Таню, правнучки — Ольгу і Катерину і дальшу родину в Америці і в Україні. Похорон відбувся 15-го січня 1994 року на укр. прав. цвинтарі св. Марії в Геркімер, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Володимир Кроп, секр.

ОЛЕКСАНДЕР ГЕСТАНОВ член УНС Відд. 337-го Т-ва ім. Івана Франка в Балтиморі, Мд. помер 3-го листопада 1993 року на 81-му році життя. Нар. 15-го лютого 1912 року в Росії. Членом УНС став 1965 року. Залишив у смутку дружину Марію і дочку Єлисавету Гесс. Похорон відбувся 7-го листопада 1993 року на цвинтарі св. Андрія в Балтиморі, Мд .

Вічна Йому Пам'ять!

Остап Садовий, секр.

ЮРКО НАЛИВАЙКО член УНС Відд. 257-го Т-ва ім. Івана Годяка в Лос Анджелес, Каліф. помер 23-го листопада 1993 року на 78-му році життя. Нар. 23-го квітня 1915 року в Польщі. Членом УНС став 1964 року. Залишив у смутку дружину Раїсу, дітей: Юрія, Стена, Віктора й Ірену Наливайків, Мері Ен Корум і 11 внуків. Похорон відбувся 29-го листопада на цвинтарі Форест Лovн в Ґлендейл, КА.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Медвідь, секр.

ІВАН ҐРОМОЦЬКИЙ член УНС Відд. 373-го Т-ва „Сестра любови" в Ст. Люіз, Мо., помер 2-го грудня 1993 року на 81-му році життя. Нар. 19-го січня 1912 року, Деслодж, Мо. Членом УНС став 1935 року. Залишив у смутку дочку Беверлі Ґрін з мужем Ричардом, внуків Елейн, Бредлі і Мередіт, сестру Анну Парк і племінника Віктора. Похорон відбувся 4-го грудня 1993 року на Resurrection Cemetery in St. Louis, Mo.

Вічна Йому Пам'ять!

Ярослав Вілямс, секр.

ДАРІЯ ЗАДОРОЖНА член УНС Відд. 484-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Ютиці, Н.Й. померла 31-го грудня 1994 року на 64-му році життя. Нар. 1929 року в Станіславові, Україна. Членом УНС стала 1952 року. Залишила у смутку мужа Івана, дочку Софію з мужем Ніком Попчуком і Саню Задорожну, сина Василя з дружиною Шері, 11 внуків і правнука, брата Б. Гулевба і 4-ох племінників. Похорон відбувся 3-го січня 1994 року на цвинтарі Форист Гілл, Ютика, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар